

ELEGIJE

(V Zagrebu v času smrti dr. Franceta Čibeja)

MAGAJNA BOGOMIR

Vsak dan je prihajala Djurdjica na vrt pod moje okno. »Igraj se žogo z menoj,« mi je rekla. V solncu je bilo devetletno telesce kot roža med rožami na vrtu, in žoga, ki je plavala iz dlani v dlan, kot živa rdeča duša.

Djurdjica je umrla. Iz sobe so odnesli v mrtvašnico njeno telo. Le žoga je še živela tisti dan na njenem oknu. Gledal sem in mislil: »Djurdjica ni umrla, nikakor ne.« Prišla je komisija in razkužila sobo. Žogo so odnesli s seboj.

Tisto uro sem verjel, da je vrag močnejši od Boga.

* * *

Kavarna Medulić ob Ilici: Hrumne godbe v samo dolgo noč in ljudje so živi, kot da je tu dežela Kanaan, kjer se toči le med in mleko. Premnogo je razigranih oči. Vabijo vse: »Pridi in izpij nas oči!« In sem včasih šel in jih pil, da se je duša opijanila v razkošju. Srečal sem dekle, ki je imelo jetiko v očeh in ko sem pil, je bila pijača iz duše grenka vsa in bridkostna. Nisem pil več iz tistih oči in iz nobenih. Sklonil sem glavo in molčal v hrupni večerni kavarni Medulić.

V popoldnevih pa je v njej čudno tiho. Prihajajo majhni in veliki ljudje in so pesniki in slikarji in Krleža in Meštrović in moja ljubica včasih, ki ima rajске oči in zlato dušo pa ne veruje niti v oči niti v zlato. Prisede, smehlja se, izgovori tiho besedo in gleda, gleda... Moj obraz je mrk in dolgočasen, beseda trpka in včasih sirova. Kdo ve, zakaj! Sam ne vem, zakaj. Saj joka duša, a lepe besede ne more roditi. Bog ve, zakaj! Gledam okrog. Ljudje molče. Ljubica je tiha. Prekrasna dama pred menoj čita. Tako je lepa! Zakaj le čita Morgenblatt?

Zunaj onstran okna je nekdo izgubil časopis. Veter ga je dvignil in ga kotali po Ilici. Vrsta vozil za njim in ljudje, ki bežijo naprej, le naprej...

Mislim: Kako bi bilo, da bi bil po smrti sojen v Hades? Ob velikem oknu bi sedel in gledal, gledal vso večnost sence, ki bi begale mimo. Vse bi bilo kot sedaj, le glasov bi ne slišal.

* * *

RIHARD JAKOPIČ: KOPAJOČE SE DEKLICE

Prav v tej kavarni čitam, da je umrl France Čibej. Ob tej mizi sem pred leti čital o smrti Kosovelovi. Gledam sliko. V velike dalje so uprte oči. Čelo je visoko. Misli. Misli morda na pesem iz daljine, ki jo mora srečati vsak hip, ali morda na zadnjo skrivnost.

Kot v gajih Rožnika nekoč. — Kedaj?

»Ne morem si predstavljati tega,« pravi tovariš pred menoj.

Zdrznem se: Res, saj nisem sam v kavarni. France Čibej.

Pravkar je šla ljubica mimo okna. Od včeraj in predvčerajšnjim ne govoriva več. Mrk in dolgočasen sem bil. Zahotelo se ji je drugega. Njeno lice je blede. Žalostne so oči. Radi mene ne. Bolna je in bi rada še enkrat zavriskala v življenje. Joj, da bi imel razkošnih rož! Z njihovim vonjem bi ji napolnil spalnico. Molče je šla mimo in ni pozdravila. Prav je, da v Hadu molčijo ljudje! K Meštroviću in posebej h Krleži bi rad pristopil, jima stisnil roko in odšel molče na svoje mesto. Vsak ob svoji mizi sedita, podpirata